Գ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 859 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1878

ԼՐԱԳԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄԲԱԴԻՐ
ԵՒ
ԳՈՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՆԻԿ· Մ· ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Գալաթիա Բէրչէմպէ Իագոբ Իոանի Գէմը Սամուր փոս
Գոց Քիւ 13

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԵՐԹԸ 1 Գ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԿՂԶ ԲՂՁՈՓՐԱՄ
Կ· Պոլսոյ Համար
Տարեկան ՂՐՇ· 250
Վեցամսեայ » 130
Եռամսեայ » 70
Գաւառաց Համար
Տարեկան ՂՐՇ· 330
Վեցամսեայ » 170
Եռամսեայ » 90
Օտար երկիր տարկ.40 Ֆր.ք·

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՑՈՑ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ ԵՒ ՈՒԼՆԻՈՑ ԽՆԴԻՐԸ

Գիտնալով որ, կըսէ Սթամպուլ Թերճը, կառավարութիւնը չկրնար իրեն ներկայացեալ խընդրոց ամենուն ալ միահոդին լուծում մը տալ, մեք ևս կարելի եղածին չափ կզգուշանանք իրեն ուղղեալ՝ մինչև իսկ ամենէն օրինաւոր պահանջումները յաճախակի խնդիր ընելէ։

Իսկ ինչ ինչ խնդրոց կարգադրութեանը մասին եղած յապաղումներէն բնականաբար սա բանը յառաջ կ'գայ թէ՝ այդ պահանջումներն ալ երթալով կը ծանրանան, եւ քանդի անպատճառ պէտք պիտի ըլլայ գոհացընել հիմնաւոր և իրաւացի պահանջումները, հետեւաբար կառավարութիւնն ալ՝ գործը երկայն բարակ բռնելու կամ չուանին ալիւր ցանելու դրութեանը մէջ յարատեւելովը, պատճառ տուած կըլլայ որ այդ ըլալիք կարգադրութիւններն աւելի սուղի նստին իրեն, Անկից զատ այսքան ատենէ ի վեր իրեն վերջին աստիճան հաւատարիմ կեցող ժողովուրդներն ալ իրեն գէմ տժգոհ և հակակիր ըրած կըլլայ։

Այսպէս Հայկական խնդիրը, որն որ զբաղելիք և մտածելիք ներքին խնդրոց ամենէն ծանրակչիռն է, մեկդի Թողուած ըլլալովդրան մատուցեալ բազմաթիւ խնդրանացն հակառակ, երթալով նորոգ և ևս քան զևս ցաւալի դէպքերով կ'ծանրաբեռնի։

Սխալած չենք երբ անցեալներն՝ կ'քննադատեինք մեկ քանի անձանց (Ալի Շէֆիք պէյին՝ օրինակի համար) իբր քննիչ Հայաստանի կողմերը ղրկուելին, այն կողմերը եղած զեղծումները քննելու և ատոնց վախճան մը տալու պաշտօնով, կ'տեսնուի արդ թէ՝ բան մ'ալ չէքտկուեցաւ, բան մ'ալ չէքաբտքեցաւ, քնդհակառակն կրնայ ըսուիլ թէ զեղծումներն ու աւարառութիւնք երթալով ալ աւելցան։ Նորանոր կողմերէ, օրինակի համար Տիգրանակերտէն ալ կ'ծանուցանեն թէ՝ այդ կողմի Հայերն ալ նեղութիւն և տառապանք կ'կրեն։

Բայց Թողունք Մ'իջագէտը և կիլիկիա անցնինք, ուր այնպիսի դէպքեր տեղի ունեցան՝ որք կառավարութեան մեծագոյն հոգածութիւնն ու խնամքը պէտք էին հրաւիրել, ոչ ուրիշ բանի՝ բայց եթէ գոսկ իր ուղղակի չահուցը համար։

Ծանօթ է արդէն Զէյթունի խռովութիւններն, բայց շատերը չեն գիտեր աղէկ մը թէ ի՞նչ էին զայդ յառաջ բերող պատճառներն, զորս հարեւանցի մը յիշատակենք։

Զէյթունի լեռնոտ երկրին բնակչաց եթէ ոչ ամենքը, գէթ ամենամեծ մասը Հայ է։ Այս լեռնականք, որք բաւական քաջամարտիկ են և որոց արիութիւնը առակի կարգ անցած է, մինչև ցարդ սակայն ունէ հոգի մը պատճառած չունէին Դրան։ Ատոնք կարենալով ինքզինքնին պաշտպանել ջղդաց յարձակմանցը դէմ, կանոնաւոր կերպով կ'վճարէին իրենց որոշեալ տուրքը, որն որ երկրին յետին ծայր աղքատութեանը պատճառաւ, տարեկան 30.000 ղրւի չափաւոր գումար մը սահմանուած էր։

Զէյթունէն հասած բողոքանաց նայելով, այս գումարը աւելցեր է հետզհետէ անուղղակի տուրքերով, զորս տեղւոյն կառավարական պաշտօնավարները իրենք իրենց կ'դնեն ու կ'ժողվեն եղեր, բայց վերջապէս ատոր ալ երկարձակ մանակ համբերեր են տեղացիք։

Դժբաղդաբար Մ'ուֆթու (որոշեալ) տուրքն այնուհետև աւելցեր է այն աստիճան՝ որ 30.000 ղրշը վերջին տարիներս հասեր է Հինգ Հարիւր Եօթանասունն Հազար Ղրշ.ի։ Այս գումարին հետ տեղացի տաճիկ պաշտօնավարաց մանաւանդ պահանջումներն ալ միատեղ աւելցեր են։

Հետևաբար վիճակին այլ ևս անտանելի ըլլալ կսկսի յիշեալ լեռնականաց, որք արդէն կ'բողոքէին թէ իրենցմէ արհետիս չորեքպանութիւն քնողներն միշ անկէթի բռնութեամբ վարձք ալ չէին կրնար ստանալ կառավարութենէն։

Ուստի բողոքներն երթալով յաճախակի ըլլալ սկսաւ և երթալով սաստկացաւ, որք միշտ մերկ չըլլուելով կ'մերժուէին, ուստի այս անգամ ալ Զէյթունցիք իրենք կ'մերժեն տուրք վճարելը։

Ասոր վրայ խիստ միջոցներ ձեռք կառնուին, կայս. զօրքերը Զէյթուն կ'մտնեն, բազմաթիւ ձերբակալութիւններ կ'ըլլան, և շատ մ'քնտանիքներմարդ կամ հալէպ կ'փոխադրուին, կ'թուի թէ բոլոր ատոնք քիչ մ'անդթութեամբ կատարուեր են, ինչու որ կամ բռնի և ահագարանօք քալելէն և կամ եղանակին ու օդին սաստկութենէն, ճանբան հայ կնոջ մը մեռնիլը չատ դէշ տպաւորութիւն մը յառաջ բերաւ։

Ձերբակալեալներուն թիւը առջի բերան մինչև 200ի հասած էր, բայց ամեն կողմէ եւ մանաւանդ կ.Պոլսոյ մէջ եղած պահանջմանց վրայ, այդ թիւը 30ի իջած է այսօր, որոց մէջ կը գտնուի Ջնուղի վանուց վանահայրը Նիկողոս Եպիսկոպոս։

Պէտք է դիտել թէ այս դէպքերուն մէջ կաթոլիկներն ալ խնայուած չեն, ինչու որ ատոնցմէ ալ երեք անձինք կան բանտարկեալ, որն որ մեծ բան է՝ իրենց ամենապզտիկ փոքրամասնութեանը հետ բաղդատելով(*)։

Նիկողոս Եպիսկոպոս և եկեղեցւոյ ծառայութեանը յատկացեալ սպասաւորներէն երկու հոգի կ.Պոլիս ղրկուեցան և Ոստիկանութեան բանտը դրուեցան, ուր և կ'կենան ցարդ։

Հայոց Պատրիարքը քանիցս պահանջեց և տակաւին կ'պնդէ որ այդ երեք անձինքը իրեն յանձնուին։ Պատրիարքին սոյն պահանջումը իրեն հիմ մ'ալ ունի կայսերական հրովարտակաց բացորոշ մեկ պահանջումը թէ, ամեն հայ եկեղեցական և կամ հայկական եկեղեցւոյ ծառայութեանը մէջգտնուող պաշտօնեայ, չկրնար Պետութեան բանտերուն մէջ արգիլեալ պահուիլ, այլ պէտք է որ Պատրիարքարանին յանձնուին, որն որ անոնց երաշխաւորը կըլլայ ամեն օրինական պահանջման ու կոչմանը համար։

Դուռը չ'մերժեր թէպէտ բացարձակապէս այդ երեք անձինքը Պատրիարքին յանձնելը, բայց տակաւին ատոնք Ոստիկանութեան բանտը կեցած են։ Ահա այս վիճակին մէջն է այժմ Ուլնիոյ խնդիրը։

Այս խնդիրը, ինչպէս կ'տեսնուի, շատ ծանրակչիռ է, մանաւանդ որ մեծ ժժգոհութիւն մ'սկսած է տիրել այնպիսի խեղճ ժողովրդեան մը մէջ, որ երբէք չէր հարկադրած զդուեր

(*) Զէյթուն քաղաքին մէջ, որ ամենէն բազմամարդն է եւ 12.000 Հայ կայ, կաթոլիկ հազիւ 50 քնտանիքի չափ կ'գըտնուի, քանի մը տուն ալ բողոքական։

Ի ՊԱՏԻՎ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ամենայն հոգի պարտական է սիրել իր հայրենիքը, ինչպես որ սիրում է իր մայրը, իր ընտանիքը, իր ազգականները, իր ընկերները, իր ծանոթները, իր հարևանները, իր գյուղը, իր քաղաքը, իր ազգը, իր հավատը, իր լեզուն, իր սովորությունները, իր ավանդությունները, իր պատմությունը, իր գրականությունը, իր արվեստը, իր գիտությունը, իր տնտեսությունը, իր առևտուրը, իր արդյունաբերությունը, իր գյուղատնտեսությունը, իր անասնապահությունը, իր որսը, իր ձկնորսությունը, իր հանքերը, իր ջրերը, իր անտառները, իր դաշտերը, իր լեռները, իր ձորերը, իր գետերը, իր լճերը, իր ծովերը, իր օդը, իր երկինքը, իր արևը, իր լուսինը, իր աստղերը, իր գալակտիկան, իր տիեզերքը, իր Աստվածը, իր հոգին, իր մարմինը, իր կյանքը, իր մահը, իր հավիտենականությունը, իր անմահությունը, իր հարությունը, իր դատաստանը, իր դրախտը, իր դժոխքը, իր հրեշտակները, իր դևերը, իր սատանան, իր Աստվածորդին, իր Սուրբ Հոգին, իր Սուրբ Երրորդությունը, իր Աստվածամայրը, իր սրբերը, իր մարգարեները, իր առաքյալները, իր ավետարանիչները, իր եկեղեցին, իր խաչը, իր սուրբ գրքերը, իր սուրբ պատկերները, իր սուրբ նշանները, իր սուրբ խորհուրդները, իր սուրբ ծեսերը, իր սուրբ արարողությունները, իր սուրբ տոները, իր սուրբ պահքերը, իր սուրբ ուխտերը, իր սուրբ ուխտատեղիները, իր սուրբ ուխտագնացությունները, իր սուրբ ուխտավորները, իր սուրբ ուխտավորությունները, իր սուրբ ուխտավորական երգերը, իր սուրբ ուխտավորական պարերը, իր սուրբ ուխտավորական խաղերը, իր սուրբ ուխտավորական զվարճությունները, իր սուրբ ուխտավորական ուրախությունները, իր սուրբ ուխտավորական տխրությունները, իր սուրբ ուխտավորական արցունքները, իր սուրբ ուխտավորական ժպիտները, իր սուրբ ուխտավորական հայացքները, իր սուրբ ուխտավորական խոսքերը, իր սուրբ ուխտավորական լռությունները, իր սուրբ ուխտավորական մտքերը, իր սուրբ ուխտավորական զգացմունքները, իր սուրբ ուխտավորական կամքը, իր սուրբ ուխտավորական ազատությունը, իր սուրբ ուխտավորական անկախությունը, իր սուրբ ուխտավորական միասնությունը, իր սուրբ ուխտավորական ամբողջականությունը, իր սուրբ ուխտավորական անբաժանելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անքակտելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական հավերժությունը, իր սուրբ ուխտավորական անսահմանությունը, իր սուրբ ուխտավորական անվերջությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհունությունը, իր սուրբ ուխտավորական անչափելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անքննելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անբացատրելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի խորհրդավորությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի գաղտնիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի առեղծվածությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի հրաշալիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի սքանչելիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի զարմանալիությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ապշեցուցիչությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրությունը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունները, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփման եզրակացությունների ամփոփումը, իր սուրբ ուխտավորական անհասկանալի ցնցող ազդեցության ուժի ուժգնության աստիճանի չափի միավորի անվանման ծագման պատմության ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփման եզրակացություն

ծայելու համար ; աշակերտաց հնազանդութիւն և բարեկարգութիւն պահել ուսուցանելու ուրիշ աւելի լաւ եղանակ ու քնդունելի միջոց մ'քնարէր, քան զայն որ կ'չարունակուի ցարդ ։

Մասիսի մէջ հրատարակեալ Մանչեսթըրի նամակին նկատմամբ մեր ըսելիքը, այսօրուան տեղերնուս անձկութեանը պատճառաւ, վաղուան թերթերնուս թողլու ստիպուած եմք ։

Քէօսթէնճէյէն երէկ մեր ստացած մէկ նամակն ալ հինգշաբթի աւուր թերթիկիս պիտի հրատարակեմք ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բ. Դուռը նախարարական վերջին փոփոխութիւնը եւրոպական արքունեաց ծանուցանելու համար ղրկած չրջաթերականին մէջ կըսէ թէ, վեհ. Սուլթանը Սաֆվէթ բաշայի նախարարութիւնը տեղ ուրիշ անձանց մը կազմել ուզեր է, որպէս զի աւելի խստագոյն միջոցներ ձեռք առնուին ներքին դժուարութիւնները բառնալու համար, և դեռ առկախ մնացած արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ խնդրոց ալ յաջող ելք մը տրուելով, դաշնագրութեանց զօրութեամբ յանձնառեալ պարտականութիւնները ալ կարելի ըլլայ կատարել։

—Անգղիոյ կառավարութեան կողմանէ հրատարակեալ դեսպանական գրութեանց հաւաքածոյ նոր տետրակին մէջ Հնդկաստանի փոխարքային ղրկած մէկ նամակը կ'գտնուի, յորում փոխարքան կ'հաւատէ թէ, Գապուլ ղրկուղ ռուսական դեսպանութեանը պաշտօնն է եղեր խրատ տալ Աֆղանիստանի էմիրին, որ սա Անգղիացւոց հետ ունեցած յարաբերութիւնը խզելով, Ռուսիոյ հետ դաշնակցութիւն մը կնքէ ։

Նմանապէս Ս.Բէթէրսպուրկի անգլ. դեսպան Լորտ Լօֆթիւսի ալ առ Սալիզպըրի մարգիզն ուղղեալ նամակ մը, Գատէնի մէջ սեպտ. 22ին կօրչաքօֆ իշխանին հետ Լորտ Լօֆթիւսի ունեցած մէկ տեսակցութիւնը կ'պատմէ ։

Կօրչաքօֆ իշխանը սոյն տեսակցութեան մէջ յայտնելէն յետոյ թէ, Սմօլիէթօֆ զօրապետին Գապուլ ղրկուիլը սոսկ քաղաքավարութեան մը համար էր, յաւելցուցեր է նաեւս ըսել թէ՝ պէտք չէ մտնել սակայն որ Ջարը 80 միլիոն հպատակց տիրող անկախ վեհապետ մն է։

—Անգղիոյ թագուհին ալ պատասխաններ է Լորտ 200 միլիոնէն աւելի ժողովուրդ ունի ։

—Այո՛, կրկներ է կօրչաքօֆ իշխանը, 200 միլիոն ժողովուրդ՝ որք ցրուած են, մինչդեռ Ռուսիոյ կայսրութիւնը մի հոծ և անփոփ է ։

—Առանց ազգի և կրօնի խտրութեան, Արեւելեան Րումելիի բոլոր կարօտելոց ալ օգնելու համար եւրոպական յանձնաժողովն ձեռք առած միջոցը միաձայնութեամբ քնդունելով, յանձնարարուեր է յիշեալ եւրոպական յանձնաժողովոյ, որ վաճառականաց իրենց տուներուն նորոգութեանը համար դրամական օգնութիւն ընելու, արաբերին մշակելու համար սերմանիք և հերկելու կենդանիներ ճարելու համար պէտք եղած դրամական ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առնուի։

—Թնդանօթարանի նոր վերատեսչի մը մինչև քնորուիլը, Մէխիտ բաշա պիտի վարէ այդ պաշտօնը առ այժմ։

—Արդարութեան պաշտօնեայ Սթիւ Բաշա ուրբաթ օր Ֆէնէը երթալով Ցունաց Պատրիարքին այցելութիւնմը տուաւ։

—Էարնէի մէջ հրդեհ մը պատահելով, ռուսաց պաշարի բազմ. հազարանոցներն ալ հրոյ ճարակ եղեր են։

—Պարսից դեսպանն կիր. դիշեր Բ.Դրան նախարարաց կոչնականք մը տուաւ։

—Վիէննայի թերթերը կ'քաջալերեն թէ, Պէհքէի մէջ (Հէրսէք) 135 տարիկան ծերուն տաճկ մը կայ եղեր, որ տակաւին կապրի է 40 հօխանոց ցորենի պարկ մ'ուսն առնելով տանելու։ Այս մարդը նաթօլէօն Պոնապարթին դէմ եղած պատերազմին, ինչպէս նաև Սրպիոյ 1804ի պատերազմին մէջ կըռուեր է։

—Սաֆվէթ բաշայի Բարիզի դեսպան անուանելուն հետ, կըսուի նաեւս թէ՝ Համամճեան Սարգիս էֆ. ալ վերատին Հռոմի պիտի ղրկուի դեսպանութեան պաշտօնով. զոր անգամ մը վարած է, Թուրքիան պէյ մը տեղ, որն որ Ամէնքի օսմ.դեսպան պիտի անուանի փոխանակ Ֆօֆիտաիս պէյի, որ կատակալութեան պաշտօնով կրետէ ղրկուեցաւ։

—Օդերուն գէշութեանը պատճառաւ, մայրաքաղաքիս շրջակայքը վրաններու տակ կեցող օսմ. զօրքերն՝ այն կոզմերուն այլեւայլ զօրանոցներըը (դէզլա) ղրկուելով, վրաններըը վերցուեր են։

—Բէօթէնճէյէն կը գրեն թէ՝ յիշեալ քաղքին նաւահանգիստը փորը փորը ըլլալով և խիստ օդերուն՝ նաև պատպարելու ամէն ապահովութիւններըը չընծայելուն պատճառաւ, Րումելիոյ կառավարութիւնը, որոյ ձեռքն անցած է այժմ Բէօսթէնճէ, մտադիր է եղեր բաւիմ անուն լիճը, ջրանցքով մը Սեւ ծովունհետ հաղորդակցութեան մէջ դնելով, զայդ նոր նաւահանգիստ մը շինել՝ որ բաւական խորութիւն ունենալով պիտի կարենայ խոշոր նաւեր ալ պատսպարել իւր մէջ, որով քովաղնոր քաղաք մը շինելու դիտաւորութիւն կայ կարծուած անուամբ, յանուն Րումելիոյ իշխանին, և այդ քաղաքը Տօպրուճայի գլխաւոր քաղաքը կամ գաւառագլուխը պիտի ըլլայ եղեր։

Եթէ այս դիտաւորութիւնն իգործ դրուի, տարակոյս չկայ թէ Բէօսթէնճէ՝ իր առաջին և կարեւոր նաւահանգիստ քաղաք մ'ըլլալու հանգամանքը կրընդունելով, երկրորդական աստիճանի քաղաք մ'եղած կըլլայ ։

—Կիմանանք թէ անցեալ չարթուան մէջ Մէհմանճիքի կերպարանօք քանի մը գինեվաճառ գործներ՝ Ալի պէյ գիւղը հայոյդիի մը ագարակը մտնելով, ամբողջ խաշանց հօտը յափշտակելով տանելէն զատ, ագարակին հայ պահապանն ալ կապելով այն աստիճան սրոյ հարուածներով կ'վիրաւորեն, որ խեղճը 24 ժամ չանցած կը մեռնի։ Ոստիկանութեան իմաց տրուելով՝ հարցաքննիչ (թէֆթիշ) մը կ'ղրկուի իսկոյն, որն որ մահամերձ վիճակի մէջ գտնուած հայ պահապանին վկայութիւնը լսելէն յետոյ՝ թողլով կ'մեկնի, իսկ անկէ իվեր կզգուշանալ սկսուած դանուիլն և իրենց տիրոջը ձեռքը չանձնելնուիլը չկրցին իմանալ։

—Արդարութեան գործոց Մինսթէչար վահան էֆ. ի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեր է, Քօտ-Նաբոլէոնի հետեւողութեամբ, Թուրքիոյ համար ալ պատժականներ նոր օրինագիրք մը պատրաստելու պաշտօնով ։

Վագըթ այսօր կըսէ թէ՝ բոլոր այս պատրաստուած նոր օրինաց ծրագիրները՝ Օսմ. Խորհրդարանին քննութեանն ու քուէարկութեանը պիտի ենթարկուին, բայց կ'մտնայ ըսելու թէ՝ ե՞րբ պիտի դումարի այդ Խորհրդարանը ։

—Տերութեան բանտերուն առողջապահական վիճակը քննելու և պակասը լրացնելու համար՝ եպտրդոսական հրամանաւ Տօքթօր Սերվիչէն էֆ.ի նախագահութեամբ նոր յանձնաժողով մ'ալ կազմուեր է ։ որն որ բանտերն աչքէ անցնելով՝ տեղեկագիրը պիտի շինէ ։

—Սէր Լայարտ երէկ սպասի դուռը Դաղի Օսման բաշայի այցելութիւն մը տուաւ ։

—Ռուսք Էարնէի մէջ ձի և պաշար ծախելու վրայ ըլլալով, կ'կարծուի թէ յառաջիկայ ամսուն կսկսին Էարնէն պարպելու։

—Ռուսիոյ հետ վերջնական դաշնագիրը կնքելու մասին մեծ աերութեանց կողմէն Դրան ուղուած խորհրդոյն վրայ, պաշտօնէից ժողովն ալ իր մէկ նիստին մէջ որոշեր յիշեալ դաշնագիրը կնքելու Այս որոշումը Ռուսիոյ կառավարութեան հաղորդուելով այս վերջինն ալ ծանուցեր է մեծ տերութեանց թէ յիշեալ վերջնական դաշնագիրը կնքուելուն պէս՝ ինքն ալ Էարնէն պիտի պարպէ։

—Էարնէի հետ մայրաքաղաքիս հեռագրական հաղորդակցութիւնը դեռ խանգարուած է։

—Օտեսայի առեւտրական պանքան իր գործողութիւնները դադրեցուցեր է ։

—Լոնտրայի 20 դկամ. հեռագիրը մը կըսէ թէ Արեւելեան Րումելիի կազմակերպութեան յանձնաժողովը գադրեցնելով իր նիստերը, ապրիլ 15ին նորէն պիտի սկսի չարունակել իր գործը ։

—Ս. Բէթէրսպուրկի թերթերը սուտ կ'հանեն Ռուսիոյ մէջ նոր Սահմանադրութիւն մը հրատարակելու դիտաւորութեան վրայօք եղած յուրերը։

—Նիկոմիդիայէն մեզ կ'գրեն թէ, դկամ. 1, շբ. լուսնալու գիշերը ժամը 7ին, Պարապազակի հայ ածխագործ մը, որ իւր բեռը Իզմիտ պարպելով ձիերն առած մեկներ էր, Եչենճ'ուման քաղաքէն տեղն հասնելուն՝ 3–4 գինեվաճառ Չերքէզը վրան կ'յարձակին, և գինքն իր թիկնոցին մէջ փաթթելով կապելէն յետոյ, սպառնալով որ ձայն չհանէ, իրենք ալ 10–12 ձիերուն մէջէն 2–3 հատ քնարիր ձիերը զատելով կառնեն կ'քաշեն։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Լոնտրա 21 դկամ.

Պաշտօնապէս կ'հաստատուի թէ էմիր Շիր Ալի խան դէպ ի Թուրքիստան փախեր է, Գապուլի մէջ իւր իշխանական ազդեցութիւնը բոլորովին կորուսած ըլլալով։

Իւր որդին Նագրուլլա խանն բանտէն արձակուեր է,

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ	12·27
Թղթադրամ	400·00
Րուժէլի	44·50

ԱԶԳ

Կէտիկ բաշալի Օսմանիէ Թատրոնն յուշարարի մը պէտք ունենալով, որուն գոհացուցիչ ամսական մը կրնայ տրուիլ, միանգամայն դերասանուհիութեան և դերասանութիւն քննելու, քանի բառականին յարմարութիւն ունենալով վիպասքողք, կրնան կամ գրութեամբ և կամ անձամբ, երբ որ ուզեն, Օսմանիէ Թատրոնն գալով վարչութեան ներկայանալ, և կամ այսպիսի գործառնութեանց մասին անոր փոխանորդն եղող Պ. Գ. Լճեցեանի հետ բանակցիլ,

Տնօրէն

Հայաթատրք Թատերաց

Ե. Վարդովեան

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ

Համայն Հայազգի Անձանց

Արանց, կանանց, ծերոց տղայոց, օրիորդաց և նորածին երախայից

Կ'ծախուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով գին 3/4 մէճիտ

ՆՈՒԷՐ ԿԱՂԱՆԻ

ՏՂԱՑՈՑ ՀԱՄԱՐ

Անձանձիր արուեստագիտութեամբն ու յարատեւութեամբը հանրածանօթ վորագրիչ Նշան Էֆ. Պէրպէրեան այս անգամ կաղանդի առթիւ Մանկանց նոր Նուէր մ'ալ կը ծայէ, իւրաքանչիւր տետրը 16 պատկերազարդ երեսներէ բաղկացեալ, որոց 12ը մաքուր պատկերներով քնարիր բարոյական խրատներ ու օրինակներ կ'պարունակէ, 4 պատկերն ալ տղայոց վերաբերեալ խաղալիքներ են, որոցմէ մին'որ վրան իրարմէ տարբեր մեծութեամբ ծակեր ունի, երբ գիշեր առնն ճրագի լոյսոյ դէմ բռնելով, առուերը ճերմակ պատի մը կամ թղթի մը վրայ ցոյց տրուի, իսկոյն ծիսւսի դէմքին առուերապատկերը պատին վրայ նկարուած կ'տեսնուի։

Սոյն կաղանդի Նուէրը, որ մեծապէս հաճոյ և քնդունելի պիտի ըլլայ, կ'կարծեմք, թէ' ընծայողին և թէ' ընդունողին համար, կ'գտնուի դիւրագնին, Սուլթան-Համամ, Աչքը էֆ. խան նի դէմ թիւ 4, Ն. Պէրպէրեան էֆ.ի փորագրատունը, և նոյն փողոց Զարգարեան գործարանը թիւ 14, և բոլոր գրավաճառաց քով։

ԿԻՏԱՅՕՄ ՓԷԼԼ

ՈՂՐԵՐԳՈՒԹ. Ի ՀԻՆԴ ԱՐԱԲՍ

Թարգմանեալ գաղղիերենէ

Մ է ւ ա յ Ա. Կէ-լաչեան

ԱՆԴԱՄ

քարտուղարաց դեսանին

Արտաքս գործոց պաշտօնատան

որ ի Բ. Դուռն

Շիլէը գերմանացի հռչակաւոր

հեղինակին ընտիր գործերէն մին եղող սոյն ողբերգութիւնը մէկ հնոց թղթադրամի կը վաճառուի վ. Ց. Մարդարեանի գրատունը Մէրճան-Զարչը թիւ 57 և պանդ, վրավաճառաց քով։

ՀԱՄԱՌՕՏ

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐՈՑԱՑ ՀԱՄԱՐ

Մամուրեան էֆէնտիի յօրինած և Իզմիրի Տէտեան եղբարց տպարանէն ի լոյս ընծայուած սոյն ընտիր գործին երկրորդ մասը, այն է Միչին Դարու պատմութիւնը որ 808 երեսէ կը բաղկանայ, Գոլիս հասած րլլալով, կը ծախուի Եէնի-Ջամի, Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։

Գին կազմեալ օրինակին 4 ֆրանգ։

—·—

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս.

Սոյն փոքրիկ երկասիրութիւնը որ եղբայրական սիրոյ ձօն մ'է, կը պարունակէ գողտրիկ խորհրդածութիւններ, որ պատիւ կը բերեն երիտասարդ հեղինակին։

Կեդրոնատեղին է Սրապեան Պաղտասար աղայի գրատունը Մէրճան փողոց, և գտնուի նաև բոլոր գրավաճառաց քով։ Գին մէկ հինգնոց թղթադրամ։

——

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմայ Մէթքանա-Ըլեան

Ս. Յակովբեանց տպարանէն այս անգամ մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ընծայեալ այս գործը, որ 326 երեսէ բաղկացեալ գիրք մ'է, Հին Կտակարանի պատմութեան գլխաւոր ու երեւելի անցից ուսմանը մասին վարժարանաց ու նախակրթարանաց մէջ յաջողութեամբ գործածուելու ընտրութիւն և արժանիք մը ունի։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, ի գին 7 ղրշ ոսկի դրամ։

——

ՕՐԱՑՈՑՑ

1879

ՏԱՐԻՈՑՆ

Երուսաղէմայ միաբանութեան վանքէն ի լոյս ընծայուած է յառաջիկայ տարուան Օրացոյցը, որն որ մեր ազգին սովորական տօմարէն և աստղաբաշխական երեւութից գիտելիքներէն ու ծանօթութենէն զատ կ'պարունակէ նաև աշխարհի նշանաւոր անցից ժամանակագրութիւնը և քաղաքական ընդհանուր հանդիսաւոր տօնախմբութեանց ցանկը։

Կ'ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով ի գին հարիւր փարայ։

——

ՊԱՏԵՀ ԱՌԻԹ

ԱԶԳ ԱՌ ՎԱՐԺԱՊԵՏՄ

Աղէկսանդր վէյ Ֆրանսացի քաղաքագէտն հեղինակութիւնն րլլալով հայերէնի թարգմանուած ՔԵՐՈՒԲԻՆԻ ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՔանուն գիրքը իր մէջ պարունակած խորհուրդով և քննութեամբ ազգային վարժարանաց ուսանողներու արժանի, և իր համեստ գնոյն համար վարժապետաց շահաւոր լինելուն, կաղանդի Նուէրի համար խիստ յարմար գտնուած և ի վաճառ հանուած է։

Կեդրոնատեղին է Ֆրէնկեան գրատունը։ Գին · — 4 ղրշ անցուկ ստակ։

Գալոթիա Բշ. 11 Դեկտմ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ՍԱՀ.

Բաց		12.26
Դոց		12.25
Բարձր գին		12.26
Ցած գին		12 24
Թղթադրամ	բաց	394 00
	բարձր	397.20
	ցած	393 00
	ժամը 11	397 20
Փոխ. 63ի	ֆր.	000.00
» 65ի	»	072.00
» 69ի	»	068 50
» 73ի	»	062.00
Դանձատուն		21.50
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		4.18
Սօսիէթէ Օթօման		3.00
Պանք տը Ռօնսթ.		6.05
Ֆրէտի Ժէնէրալ		4 35
Թրամվէյ		1.50
Րուսմ. Երկաթուղի		44.50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օ.մ. ադին 100 ոսկ. հաշուով)

Անգղ. ոսկի	109.08
Դաղղ. »	87.00
Բօլ	89.05
Քարպօն արծաթ	16.20
» Թղթադրամ	09.00
Ֆրըմից	51.05
Հինգնոց	23.20
Մէթալիք	24 10
Ճերմակ մէճիտ	08 36
Պղինձ	182.20

——

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱԶԱՆ

ԳՏՆՈՒԱԾ

ՈՒ

ՓԱՆԱՍԿ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գործածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հիւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ, ինչպէս որ վարը յիշուած է։

Ամէն տեսակ Ռովի, Ըստամոքսի, մէջքի կամ ուղիքներու ցաւեր. ու նաև Թանչք, Քօլերա և այլ ամառուան հիւանդութիւններ ունեցողները այս դեղէն խմելու են հետեւեալ կերպով։ Ինչ գաւաթ ջուրի մէջ, դիր ապուրի մը գդալէն աւելի չաքար, վրան լեցուր անուշի դդալ մը փանասկ աղեկ մը խառնէ ու խմէ։

Կոկորդի հիւանդութեանց, և Ուռեցքի համար դեղը վերոյիշեալ կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ երկու անուշի դդգալ այն բաղադրութենէն խմէ։ Յօդացաւի, Րիւմաթիզմի, Ոտքի ցաւի, Ստամոքսի ոկ տեսակ տեսակ կանանչի ցաւերու համար դուրսէն փանասկ քսելով աղեղ մը չիկելու է։ Աչքերի համար քիչ մը բամպակ փանասկի մէջ թաթխելով ցաւած ակռային վրայ դնելու է։

Ամեն ատեն երբոր ցաւ մը համար դուրսէն փանասկ քսել հարկ կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւելի շուտ բժշկութիւն կըլլայ։

Մարմնոյ այրուած կամ ճմլուած տեղերը բժշկելու համար վրան դը պատահածին պէս փանասկին վրան աղեկ մը լեցնելու է։ Դանակով ալլն. կտրուած վերքերը բժշկելու համար՝ արիւնը չորցած շուտով մը վերքը կապելու և կապին վրայէն փանասկ լեցնելու է մինչև՛որ լաւ մը

Երիվ փանասկն նաև արեան չորացնը նպաստացնէ ու բոլոր բնութիւնը կը զօրացնէ։

Ս.յս դեղին օգտակարութեանը վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը համարիմք, գործածողները զայն միշտ կը գովեն, ուզողը կրնայ անձամբ փորձել. գինն աժան է։ Կը ծախուի Մրնատեան և Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը որ ի Գալաթիա կ. Պոլսոյ

—·—

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՈՏԱՍԱՒՈՐ ԿԵՍԱՐԱՑ

ԳՈՐԾ ՍՈՒԼԵՅՄԱՆԻ

Թուրք Հանեաց Ե. Մ. Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ և վերջին հատորն ալ Իզմիրի Տէտեան եղբարց տպարանէն ի լոյս ընծայուելով, կ'ծախուի Եէնի-Ջամի Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գրատունը, և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 1 ֆրանք 25 սանթիմ,

ԲԱՆԱԼԻ

ՀԱՑԵՐԷՆ ՇԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԳՐԵՑ

Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Ա.հաւասիկ գեղեցիկ մեթոտ մը Մամուրեան էֆ.ի աշխատասիրութեամբ մուտ գտնելով մայրենի լեզուի ուսման մէջ, կ'ապալէնորդէ ամէն գրավաճառները շարադիր լինելու, չըլլալով որ անոնք քերականութեան տազտկալի չրլանէն անցնին.

Ս.յս գրքոյկը Զմիւռնիոյ Տէտեան եղբարց տպարանէն ի լոյս ընծայուելով կը ծախուի Եէնի-Ջամի, Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 50 սանթիմ։

——

ՆՈՐ ՕՐԱՑՈՑՑ

1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Կ'ծախուի գին 20 փարա մէճիտ

——

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Գին 40 փարա մէճիտ

Տպագրութիւն Զարգարեան

Ւշ կենդանագիր պատկերներով զարդարեալ սոյն ընդհանուր օրացոյցը բաց ի բուն օրացոյցէն կ'պարունակէ նաև վերջին Ռուսօ—Տաճկական պատերազմին համառօտ պատմութիւնը, առողջապահական ամենակարեւոր գիտելիքներ, բարոյական սկզբունքներ, խայթման և այրածի դեղերը, ձիասակար ճարներ ընդելու կերպեր։ Ասոնցմէ զատ ազգային նշանաւոր բանաստեղծ Փամպա Քաթիպայի «Հայերուս Թուքը» վերնագրով մէկ ընաշխարհիկ ոտանաւորը։

Կ'ծախուի Զարգարեան վաճառատունը, Սուլթան Համամ փողոց, Աչքը էֆէնտի խանի դիմաց, Թիւ 12 և գրավաճառաց քով։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԼԳԻՆՃԵԱՆ